

ISSN 2311-2425

Київський університет імені Бориса Грінченка

STUDIA PHILOLOGICA

Філологічні студії

Збірник наукових праць

Випуск 7

Київ ■ 2016

УДК 81+82:811.11+811.13

ББК 81+83Я73

S90

Засновник:

Київський університет імені Бориса Грінченка

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 19607-9407Р, видане Державною реєстраційною службою України 11.12.2012 р.

Друкується з грудня 2012 р.

Виходить двічі на рік

Затверджено МОН України як наукове фахове видання,
в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт (галузь наук «Філологія»)
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук
(наказ МОН України № 747 від 13.07.2015 р.)

Рекомендовано до друку Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 12 від 27 грудня 2016 р.)

Головний редактор:

Буніятова І.Р. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка).

Редакційна колегія:

Белехова Л.І. — доктор філологічних наук, професор (Херсонський державний університет);

Бондарева О.Є. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Водак Р. — доктор філологічних наук, професор (Ланкастерський університет, Велика Британія);

Воркачев С.Г. — доктор філологічних наук, професор (Кубанський державний технологічний університет,
Російська Федерація);

Гладуш Н.Ф. — кандидат філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Єременко О.В. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Жаботинська С.А. — доктор філологічних наук, професор (Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького);

Колесник О.С. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Кузьменко В.І. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Материнська О.В. — доктор філологічних наук, доцент (Національний університет імені Тараса Шевченка);

Махачашвілі Р.К. — доктор філологічних наук, доцент (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Поліщук Я.О. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Резаненко В.Ф. — доктор філологічних наук, доцент (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Стишов О.А. — доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Торговець Ю.І. — кандидат філологічних наук, відповідальний секретар (Київський університет імені Бориса
Грінченка);

Ухванова-Шмигова І.Ф. — доктор філологічних наук, професор (Білоруський державний університет,
Республіка Білорусь);

Фісяк Я. — доктор філологічних наук, професор (Познанський університет імені Адама Міцкевича, Республіка
Польща);

Харитончик З.А. — доктор філологічних наук, професор (Мінський державний лінгвістичний університет,
Республіка Білорусь).

Рецензенти:

Гудманян А.Г. — директор Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету, завідувач кафе-
дри англійської філології і перекладу, доктор філологічних наук, професор;

Потапенко С.І. — завідувач кафедри германської філології Ніжинського державного педагогічного
університету імені Миколи Гоголя, доктор філологічних наук, професор.

Studia Philologica (Філологічні студії) : зб. наук. праць / редколегія:

S90 І.Р. Буніятова, Л.І. Белехова, О.Є. Бондарева [та ін.]. — К. : Київ. ун-т
ім. Б. Грінченка, 2016. — Вип. 7. — 134 с. — (Укр., рос. та англ. мовами).
ISSN 2311-2425

УДК 81+82:811.11+811.13

ББК 81+83Я73

ISSN 2311-2425

© Автори публікацій, 2016

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016

МЕДІАЛЬНІ ТА АЛЬТЕРНАТИВНІ СТАНОВІ КОНСТРУКЦІЇ ГОТСЬКОЇ МОВИ: ТИПОЛОГІЯ ТВОРЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ

Шапочкіна О.В.,

Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Маршала Тимошенка, 13-Б, м. Київ, 04212
E-mail: o.shapochkina@kubg.edu.ua

У статті здійснено спробу дослідити та реконструювати розвиток категорії стану готської мови. Стверджується, що оскільки медіопасивна парадигма готської мови була недосконалою, то категорія стану змушена була наповнитися, окрім класичних (медіопасив), альтернативними становими конструкціями (копула + дієприкметник II, конструкції із дієсловами IV класу).

Ключові слова: готська мова, категорія стану, медіопасив, дієслова IV класу, конструкція «копула + дієприкметник II», станова конструкція.

Шапочкіна О.В.

Медальные и альтернативные залоговые конструкции готского языка: типология образования и употребления

В статье предпринята попытка исследовать и реконструировать развитие категории залога готского языка. Утверждается, что поскольку медиопассивная парадигма готского языка была несовершенной, то категория залога вынуждена была наполниться, кроме классических (медиопассив), альтернативными залоговыми конструкциями (копула + причастие II, конструкции с глаголами IV класса).

Ключевые слова: готский язык, категория залога, медиопассив, глаголы IV класса, конструкция «копула + причастие II», залоговая конструкция.

O. Shapochkina

Medial and alternative voice constructions of the Gothic language: typology of creation and use

The article investigates the medial and alternative voice constructions of the Gothic language. The problem of the evolution of the category of voice in the old Germanic languages, including the Gothic language, is acutely controversial. The article studies the typology of creation and use of voice constructions of the Gothic language. The main objective was the isolation of typological characteristics in the category of voice of the Gothic language. The author considers and reconstructs the development of the category of voice of the Gothic language. As mediopassive paradigm of the Gothic language was imperfect, the category of voice had to be filled, except for the classic (mediopassive), with alternative voice constructions (copula + participle II, constructions with verbs of the IVth class). The author proved that medial constructions in the Gothic language formed the main link of voice opposition to the active voice. The author highlights the idea that the relation of Gothic forms of the active voice and mediopassive is asymmetrical: mediopassive "attracted" to itself the variety of voice constructions with different structure but with the same meaning, such as verbs with -nan and copula + participle II. The author treats this process as "voice alternative" "voice modeling" or "voice developments". Designated relations are explained by incompleteness of paradigmatic row of "indicative mood — mediopassive". Despite the variety of means to express meanings related to the category of voice the author notes that there was no common grammatical paradigm of voice in the Gothic language. The ambiguity of the same form and category interwoven with existing synonymous formations, which in turn created contradictoriness and opposition of use of the old Germanic voice constructions.

Key words: the Gothic, category of voice, mediopassive, verbs of the IVth class, construction "copula + participle II", voice construction.

Вступ. Готська мова належить до східно-германської підгрупи германської групи індоєвропейської мовної сім'ї. На сьогодні ця мова є мертвою і відома нам переважно з писемних пам'яток IV ст., проте її станові конструкції по-малу розвивалися ще з того часу. Мета статті полягає у дослідженні типології категорії стану готської мови. Основним завданням є вивчення

особливостей використання медіальних та альтернативних станових конструкцій у готській мові. Актуальність дослідження не викликає сумнівів, оскільки проблема еволюції категорії стану в давньогерманських мовах, зокрема у готській, є однією із гостро дискусійних.

Критичний огляд літератури, концептуальних рамок, гіпотез. Досліджували готську

УДК 81:811.11-112

**MEDIAL AND ALTERNATIVE VOICE CONSTRUCTIONS OF THE
GOTHIC LANGUAGE: TYPOLOGIE OF CREATION AND USE**

Shapochkina O.V.

***МЕДІАЛЬНІ ТА АЛЬТЕРНАТИВНІ СТАНОВІ КОНСТРУКЦІЇ
ГОТСЬКОЇ МОВИ: ТИПОЛОГІЯ ТВОРЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ***

Шапочкіна О.В.

Київський університет імені Бориса Грінченка,

вул. Маршала Тимошенка 13/ б

o.shapochkina@kubg.edu.ua

Шапочкіна Ольга Володимирівна. Медіальні та альтернативні станові конструкції готської мови: типологія творення та вживання.

Анотація. У статті досліджуються медіальні та альтернативні станові конструкції готської мови. Автором статті здійснено спробу дослідити та реконструювати розвиток категорії стану готської мови. У статті стверджується, що оскільки медіопасивна парадигма готської мови була недосконалою, то категорія стану змушена була наповнитися, окрім класичних (медіопасив), альтернативними становими конструкціями (копула+дієприкметник II, конструкції із дієсловами IV класу).

Ключові слова: готська мова, категорія стану, медіопасив, дієслова IV класу, конструкція «копула + дієприкметник II», станова конструкція.

Шапочкіна Ольга Владимировна. Медиальные и альтернативные залоговые конструкции готского языка: типология образования и употребления.

Аннотация. В статье исследуются медиальные и альтернативные залоговые конструкции готского языка. Автором статьи предпринята попытка исследовать и реконструировать развитие категории залога готского языка. В статье утверждается, что поскольку медиопассивная парадигма готского языка была несовершенной, то категория залога вынуждена была наполниться, кроме классических (медиопассив), альтернативными залоговыми конструкциями (копулы + причастие II, конструкциями с глаголами IV класса).

Ключевые слова: готский язык, категория состояния, медиопассив, глаголы IV класса, конструкция «копулы + причастие II», залоговая конструкция.

Shapochkina Olga Volodymyrivna. Medial and alternative voice constructions of the Gothic language: typology of creation and use.

Abstract. The article investigates the medial and alternative voice constructions of the Gothic language. The problem of the evolution of the category of voice in the old Germanic languages, including the Gothic language, is one of acutely controversial. The purpose of the article was to study the typology of creation and use of voice constructions of the Gothic language. The main objective was the isolation of typological characteristics in the category of voice of the Gothic language. The author made an attempt to investigate and reconstruct the development of the category of voice of the Gothic language. As mediopassive paradigm of the Gothic language was imperfect, the category of voice had to be filled, except for the classic (mediopassive), with alternative voice constructions (copula+participle II, constructions with verbs of the IVth class). The author proved that medial constructions in the Gothic language formed the main link of voice opposition to the active voice. In particular, it is emphasized in the article that the relation of Gothic forms of the active voice and medioapassive is asymmetrical: mediopassive "attracted" to itself the variety of voice constructions with different structure but with the same meaning, such as verbs with –nan and copula + participle II. The author treats this process as "voice alternative" "voice modeling" or "voice developments." Designated relations are explained by incompleteness of paradigmatic row of "indicative mood – mediopassive." Despite of the variety of means to express meanings related to the category of voice the author notes that there was no common grammatical paradigm of voice in the Gothic language. The ambiguity of the same form and category interwoven with existing synonymous formations, which in turn created contradictoriness and opposition of use of the old Germanic voice constructions.

Keywords: the Gothic, category of voice, mediopassive, verbs of the IVth class, construction "copula + participle II, voice construction.

Вступ. Готська мова належить до східно-германської підгрупи германської групи індоєвропейської мовної сім'ї. Це мертва мова, відома переважно з писемних пам'яток IV ст. Проте станові конструкції почали розвиватися ще з того часу. Мета статті полягає у дослідженні типології категорії стану готської мови. Основним завданням є дослідження особливостей використання медіальних та альтернативних станових конструкцій у готській мові. Актуальність дослідження не викликає

сумнівів, оскільки проблема еволюції категорії стану у давньогерманських мовах, зокрема у готській мові, є однією із гостро дискусійних.

Критичний огляд літератури, концептуальних рамок, гіпотез. Досліджували готську мову такі науковці: Я. Грімм, М.Гухман (станові протиставлення у готській мові), С. Дубінін, М. Бондаренко, Л. Майєр, Х.Герінг, В. Браун, Б. Дельбрюк, О. Тетеревьонков (фонологія, морфологія та синтаксис готської мови), Н.Ніколаєва (культура мови готів), Е. Прокош (порівняльні аспекти готської граматики), В. Штайнберг (граматичні конструкції готської мови) та ін.. Зокрема готський медіопасив досліджували В. Євченко, М. Лебедько, Ю.Жлуктенко, Т.Яворська, Б.Задорожній, Е.Макаєв та ін..

Методологія дослідження. Загальновідомо, що у готській мові існувала опозиція «актив – медіопасив». Готський активний стан індикатив мав розвинену систему особових флексій та виражав реальність активної дії, напр.: гот. *ip ik qiþa izwis ni andstandan allis þamma unseljin; ak jabai hvas þuk stautai bi taihswon þeina kinnu, wandei imma jah þo anþara (Matv. V, 39)* «Але я кажу вам, щоб не противились злому: але хто вдарить тебе у праву щоку твою, підстав йому й другу» [7].

Медіальні (медіопасивні) конструкції у готській мові утворювали основну ланку станового протиставлення із активним станом. Відношення готських форм активний стан та медіопасив асиметричне: медіопасив «притягував» до себе різні за структурою, проте однотипні за становими значеннями конструкції, а саме дієслова на *-nan* та копула+дієприкметник II. Цей процес можна назвати «становою альтернативою», «становим моделюванням» або «становим зрушенням». Окреслені відношення пояснюються неповнотою парадигматичного ряду «дійсний стан – медіопасив».

Насамперед розглянемо детальніше особливості творення готського медіопасиву. У готській мові існувала досить розвинена парадигма

медіопасиву презенса, що свідчить про деякі архаїчні риси готської дієвідміни. Парадигматичне значення медіопасиву полягає у поєднанні значень середнього і пасивного стану. Готський медіопасив (середньо-пасивний стан) показував спрямування дії на суб'єкт, а також виражав дію суб'єкта, що зворотно спрямовувалася на самого діяча чи додатково характеризувала його через неназваний об'єкт. Форми медіопасиву протистояли формам активного стану в парадигматичному значенні “доцентрованість (спрямованість) дії на самого діяча/ відцентрованість (неспрямованість) дії на діяча”. Медіопасив також показував стан інактивного суб'єкта, тобто стан суб'єкта, який сам не є виконавцем дії, або неперехідність, обмеженість дії сферою суб'єкта. У деяких випадках протиставлення має значення перехідності / неперехідності або активності суб'єкта / інактивності суб'єкта, пор., напр.: гот. *Afletanda frawaurhteis izos managons* (L., VII, 47) «Численні гріхи її прощені» [7].

За твердженням М. Гухман [2], у системі готського активу були наявні дві часові форми презент та претерит, два дієприкметника та інфінітив, а у системі медіопасиву – лише теперішній та майбутній часи. Цей розподіл обумовив під'єднання інших структурних одиниць до медіопасиву – дієслів IV класу (зворотність та взаємність), конструкції *wisan* та *wairþan* + дієприкметник II (минулий час). Співставляючи всі окреслені вище конструкції не завжди можливо чітко провести її межі вживання. Це пояснюється існуванням синонімічних зв'язків між конструкціями, здатність готського медіопасиву поєднуватися із перфектними префіксами. В. Штайнберг [7] свого часу намагався довести, що готський медіопасив виражав не медіальність, а пасивність та навіть переважали рефлексивні відтінки, напр. дієслівні конструкції із зворотним займенником, напр.: гот. *ogan sis* «боятися», *idregion sis* «каятися». Однак, М. Гухман було доведено, що пасивність та зворотність медіопасиву – це лише його відтінкові значення, оскільки переклад на готську мову

здійснювався з давньогрецької мови, якій були у свою чергу притаманні нечіткість та багатозначність станових конструкцій [2].

Ми погоджуємося із дослідженнями М. Гухман, яка у своїй монографії «Розвиток станових протиставлень у германських мовах» (1962 р.) [2] довела, що готський медіопасив ніколи не характеризував суб'єкт-підмет як виконавця ознаки, окресленої медіопасивною формою, на підтвердження цьому порівнюємо уривки з готської Біблії, напр.: гот. *unte jabai afletip mannam missadedins ize* «якщо відпустите людям їх гріхи» – *afletanda frawaurheis isoz managons* (К. I, 7) «відпускаються багато її гріхів» [7].

Крім того змістову структуру опозиції готський актив – медіопасив можна унаочнити, напр.: гот. *jah ni stojid, ei ni stojindau; ni afdomjaid, ja ni afdomjanda; fraletaid, ja fraletanda* (L. VI, 37) «не судіть, щоб не бути осудними; не клянїть, не будьте проклятим; прощайте і будете прощеними» [7]. Більш детальний аналіз дозволив нам охарактеризувати різні ознаки готського медіопасиву: невідцентровість процесу готського медіопасиву уточнюється в одних контекстах як відцентровість, в інших – як інклюзивність, обмеженість сфери суб'єкта; а неможливість характеризувати суб'єкт-підмет як виконавця ознаки уточнюється у одних випадках як афіційованість суб'єкта-підмета, у інших – як його інактивність, напр.: гот. *Ei hauhjaidau sunus gudis þairh þata* (J.XI, 4) «щоб син людський за це підвищився» [7] (відцентровість процесу та афіційованість суб'єкта); *Ni uslukaindau daurons* (Neh. VII, 3) «нехай не відчиняться ворота» [7] (відцентровість процесу без найменування діяча); *Arþan jabþe þreihanda in izwaraizos gablaihtais* (К. I, 6) «але якщо терпимо, то заради нашої втіхи» [7] (невідцентровість процесу та інактивність суб'єкта).

Враховуючи наведені вище положення, уточнимо, що готському медіопасиву були притаманні: пасивне значення (теперішній та майбутній

часи), виражаючи афіційованість підмета, напр.: гот. *þizaiei mitaþ mitiþ matada izwis (Mrc. IV, 24)* «якою мірою міряєте, такою й вам буде відміряно» [7]. У цій формі може бути названий діяч, напр.: гот. *ip jabai allai praufetjand, ip innatgaggai has ungalaubjands aiþþau unweis, gasakada fram allaim, ussokjada fram allaim (K. XIV, 24)* «але коли всі пророкують і знайде хтось невіруючий, викривається усіма, осуджується усіма» [7]; неперехідно-зворотне значення, яке виражало додатковий відтінок, характерний для присудка стану, підкреслюючи разом із тим перенесення значення дієслова зі сфери фізичних, зовнішніх процесів у сферу процесів духовних, які зароджуються у самій людині, напр.: гот. *allai auk ni gaswiltam, ip allai inmaidjanda (K.XV, 51)* «ми всі не помremo, проте всі змінимся» [7].

Характерним є те, що вживання дієслова зі зворотним займенником під час збереження медіального значення підкреслює більший ступінь участі суб'єкта у цьому процесі, напр.: гот. *jah inmaidida sik in andwairþja ize (Mrk.IX, 2)* «і перетворився він у їх присутності (прийняв інший вигляд)»; *swa nu bidjaiþ jus: atta unsar þu in himinam, weihnai namo þein (Mat v.VI, 9)* «Отче наш, всемогутній, да святиться ім'я Твоє» [7]; моральний стан та афект уособлювався у готському медіопасиві не як певна якість суб'єкта, а як процес, що раптово охоплює суб'єкт (афект) або власне у ньому відбувається, напр.: гот. *wesunuh þan garaihta ba in andwairþja gudis, gaggandona in allaim anabusnim jah garaihteim frauþins unwaha (L.1,6)* «Й обидва вони були чисті перед Богом, бездоганно виконуючи заповіді й постанови Господні» [7] тощо.

Спираючись на досліджені вище аспекти, можна стверджувати, що готський медіопасив був достатньо обмеженим, саме тому у систему станових протиставлень були задіяні альтернативні конструкції, а саме: лексичне угруповання дієслів IV класу та конструкції копула+дієприкметник II перехідних дієслів.

Згідно наукових поглядів М. Гухман, Ю.Жлуктенка, В. Євченко, М.Лебедько, Т.Яворської, IV клас слабких дієслів готської мови являв собою досить обмежене лексичне угруповання: усі дієслова були неперехідні, причому більшість з них означали настання стану, незалежного від дії суб'єкта, тому співвідношення ознаки, що визначалася дієсловом, із носієм цієї ознаки, суб'єктом-підметом, було тотожним з цими значеннями, які виражалися медіопасивною формою. Ця близькість станових значень обох категорій виступає при співставленні дієслів IV класу із медіопасивом перехідного дієслова, утвореного від спільного кореня, напр. пор.: гот. *jah hlaiwasnos usluknodedum* (M.XXVII, 52) «і труна відкрилася» – *ni uslukaindau daurons Jirusalems* (Neh.VII, 3) «нехай не відкриються ворота Іерусаліма» [7].

Загалом, першим на послідовне використання дієслів IV класу у парадигмі категорії стану вказав свого часу Я. Грімм [5] у своїй праці «Німецька граматика». Вчений включив цей клас дієслів у розділ, де розглядав категорію медіума. Докладніше характеризували цей клас готських дієслів Л.Майєр, Г.Герінг, М. Гухман та ін.. Група дієслів IV класу була живою продуктивною категорією, майже всі дієслова мали префікси та набували різних відтінків станового значення. Вирішальною особливістю дієслів IV класу було те, що ці форми ніколи не вживалися у реченні, де був чітко окреслений діяч.

Змістове протиставлення вищенаведених дієслівних груп можна презентувати таким чином, напр.: гот. *du ni sprauto wagjan izwis fram abin nih drobnan* (Th. II, 2) «щоб не вагатися і не бентежитися» – *þai drobjandas izwis* «ті, хто вас бентежить» [7]. З прикладів видно протиставлення невідцентровому процесу доцентрового або ознаку, що характеризує інактивний суб'єкт ознаці, що створює активний суб'єкт.

Другою альтернативною становою конструкцією було поєднання дієприкметника II з формами дієслів *wisan* та *wairþan*. В. Євченко,

досліджуючи альтернативні станові конструкції готської мови, зазначає, що у конструкціях дієприкметника II із формами дієслів *wisan* та *wairþan* носієм станового значення був дієприкметник; форми службових дієслів вносили модифікації переважно темпорально-видового характеру. У структурному відношенні ці словосполучення являли собою іменний присудок та узгоджувалися у роді, числі, відмінку, тобто дієслова *wisan* та *wairþan* виконували функцію копули (зв'язки) [4].

Конструкція дієприкметника II із формами теперішнього часу дієслова *wisan* вживалася для позначення якого-небудь стану або якості, що було наявне у теперішньому часі, але водночас було результатом попередньої дії, напр.: гот. *þaiei hnasqjaim wasidai sind* (M.XI,4) «ті, що одягнуті у м'який одяг» [7]. Медіопасивні форми від цих же дієслів не мали результативного значення й зазвичай підкреслювали реалізацію самого процесу, порівняємо значення медіопасиву дієслова *wasjan* у реченні, напр.: гот. *ei hauhjandau atta in sunau* (J.XIV,13) «щоб прославився батько у синові» із поєднанням *haugips ist*. Варто узагальнити, що конструкція дієприкметника II із формами претериту дієслова *wisan* «бути» означало стан, якість, що були наявними у минулому часі та водночас є результатом переддії, напр.: гот. *usbida auk anaþaima wisan silba ik af Xristau faur broþrums meinans þans samakunjans bi leika* (Rom.IX, 3) «Тому що я бажав би сам бути відлученим від Христа за братів моїх, рідних мені тілом» [7]. Разом із тим ця конструкція могла вживатися для позначення якого-небудь факту, що трапився у минулому часі (констатуючий минулий час), напр.: гот. *jah was imma gataihan fram ahmin þamma weihin* (L.II, 26) «й було йому пророковано духом святим» [7].

Окрім цього, поєднання дієприкметника II із формами теперішнього часу від дієслова *wairþan* «ставати» було засвідчено лише один раз. Наявність форм медіопасиву теперішнього часу, форм теперішнього часу дієслів IV класу, ат нарешті, поєднання дієприкметника II із формами

теперішнього часу дієслова *wisan* «бути» не залишало, вочевидь, місця для вживання подібних конструкцій.

Навпаки поєднання дієприкметника II із формами минулого часу від дієслова *wairþan* «ставати» були досить розповсюджені у готських текстах, напр.: гот. *swaswe raihtis jus suman ni galaubideduþ guda, iþ nu gaarmaidai wa urþuþ þizai ize ungalauþeinau* (Rom. XI, 30) «бо, як ви в минулі часи не повірили Богові, а тепер є помилувані через їхній непослух» [7] тощо.

Результати дослідження та обговорення. Зауважимо, що ми здійснили спробу дослідити та реконструювати розвиток категорії стану готської мови. Оскільки медіопасивна парадигма готської мови була недосконалою, то категорія стану змушена була наповнитися, окрім класичних (медіопасив), альтернативними становими конструкціями (копула+дієприкметник II, конструкції із дієсловами IV класу). Не дивлячись на розмаїття засобів вираження значень, пов'язаних із категорією стану, у готській мові не існувало єдиної граматичної станової парадигми. Багатозначність однієї й тієї ж форми та категорії перепліталася з наявними синонімічними утвореннями, що у свою чергу створювало протирічливість та опозиційність уживання давньогерманських станових конструкцій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Всі окреслені факти більш детально розкривають особливості творення та вживання категорії стану у готській мові та надають змогу розпочати історичний огляд типології станових опозицій у інших давньогерманських мовах – давньоанглійській, давньосаксонській, давньовірхньонімецькій та давньоісландській у наших подальших наукових дослідженнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Готы и их язык: Учебно-методическое пособие для студентов отделения романо-

германской филологии / Сост. Н.Г.Николаева. – Казань: Казан. гос. ун-т им. В.И.Ульянова-Ленина, 2003. – 32 с.

2. Гухман М.М. Развитие залоговых противопоставлений в германских языках: Опыт типологического исследования родственных языков, Москва: Наука, 1964. – 294 с.

3. Дубинин, С.И. Готский язык: Учебное пособие / С.И. Дубинин, М.В. Бондаренко, А.Е. Тетеревёнков 2-е изд., доп. Самара: Изд-во «Самарский университет», 2006. – 148с.

4. Євченко В.В. Готська мова. Тексти, коментар, словник: Навч.посібник. – Житомир:ЖДПУ, 2002. – 408 с.

5. J.Grimm. Deutsche Grammatik, Bd.IV. Göttingen, 1937, S.21-22.

6. W. Steinberg. Elementarbuch des Gotischen. Heidelberg, 1920, S.196.

7. Огляд готичної Біблії [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.wulfila.be/gothic/browse/>. (дата звернення: 11.10.2016).

References

1. Gotyi i ih yazyik: Uchebno-metodicheskoe posobie dlya studentov otdeleniya romano-germanskoy filologii / Sost. N.G.Nikolaeva.- Kazan: Kazan. gos. un-t im. V.I.Ulyanova-Lenina, 2003. – 32 s.

2. Guhman M.M. Razvitie zalogovyih protivopostavleniy v germanskih yazyikah: Opyit tipologicheskogo issledovaniya rodstvennyih yazyikov, Moskva: Nauka, 1964. – 294 s.

3. Dubinin, S.I. Gotskiy yazyik: Uchebnoe posobie / S.I. Dubinin, M.V. Bondarenko, A.E. TeterevYonkov 2-e izd., dop. Samara: Izd-vo «Samarskiy universitet», 2006. – 148 s.

4. Evchenko V.V. Gotska mova. Teksti, komentar, slovnik: Navch.posIbник. – Zhitomir:ZhDPU, 2002. – 408 s.

5. J.Grimm. Deutsche Grammatik, Bd.IV. Göttingen, 1937, S.21-22.

6. W. Steinberg. Elementarbuch des Gotischen. Heidelberg, 1920, S.196.

7. Oglyad gotichnoï Bibliï [Elektronnij resurs] / Rezhim dostupu: <http://www.wulfila.be/gothic/browse/>. (data zvernennya: 11.10.2016).